

Aan:
mevrouw R. Zuiker

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 21 februari 2023

Ons kenmerk 8/5.6/2023000091

Behandeld door team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over beleid met betrekking tot schapenhouders die weigeren hun schapen te beschermen

Geachte mevrouw Zuiker,

In uw brief van 18 januari 2023 stelde u een aantal vragen over beleid met betrekking tot schapenhouders die weigeren hun schapen te beschermen. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Hoe vaak is in de periode 2019-2022 voorgekomen dat er meerdere meldingen zijn gedaan van een wolvenaantal door dezelfde schapenhouder?

Antwoord 1

Tussen de kalenderjaren 2019 en 2023 (stand van zaken per 24 januari 2023) zijn 213 vermoedelijke wolvenschademeldingen opgevolgd in Drenthe. Hiervan zijn er (stand van zaken per 24 januari 2023) 148 bevestigd wolf (zowel door DNA-uitslag als beoordeling consulent). Van deze 148 meldingen waren er 26 veehouders die meerdere (twee of meer) bevestigde wolvenmeldingen hebben.

Vraag 2

We kunnen ons voorstellen dat de provincie tot actie overgaat, als er meermaals schapen zijn aangevallen bij dezelfde schapenhouder. Bijvoorbeeld door de wolvenconsulent dan bij deze schapenhouder langs te sturen om voorlichting te geven over wolfwerende hekken.

- a. Wat is het beleid van de provincie bij meerdere aanvallen bij dezelfde schapenhouder? Graag toelichting.
- b. Als de provincie in deze gevallen geen actie onderneemt, waarom niet? Graag toelichting.

Antwoord 2

Op dit moment zijn wij met een drietal pilots bezig met betrekking tot het plaatsen van wolfwerende rasters en maatregelen. Het plafond van de Subsidieregeling voorkomen van schade door wolven is meermaals verhoogd op het moment dat dit bijna bereikt was en de subsidieregeling is uitgebreid met meer hoefdiersoorten.

Wij hebben ook gesprekken gehad met schapenhouders die verschillende aanvallen hebben gehad op hun schapen. Er is bij deze groep erg veel ongenoegen over de afhandeling van hun schades. Wij hebben ons de afgelopen maanden maximaal ingezet om de afhandeling van schades te optimaliseren. Hiervoor hebben wij diverse gesprekken met BIJ12 Faunazaken gevoerd. Dit biedt een goed uitgangspunt om met deze groep in gesprek te gaan over wolfwerende rasters. Recentelijk zijn wij gestart om na alle aanvallen de veehouder te bellen. In dit gesprek wordt aangeboden om de wolvenconsulent langs te laten komen om voorlichting te geven over het plaatsen van rasters.

Vraag 3

- a. Kan het college bevestigen dat een boer, dus ook een hobbyboer, zorgplicht heeft jegens diens dieren en dat deze op kosten van de provincie een omheining ter bescherming van deze dieren kan laten plaatsen?
- b. Is het college het met ons eens dat een boer, dus ook een hobbyboer, nalatigheid kan worden verweten wanneer deze geen beschermende maatregelen treft, waardoor diens dieren een heel gemakkelijke prooi worden voor een wolf die het gebied aan het verkennen is?
- c. Zo nee, wat vindt het college van hobbyhouders die weigeren hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

Antwoord 3

- a. *Dierenhouders zijn wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van aanvullende preventieve maatregelen om gehouden dieren te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf. Schapen- en geitenhouders in heel Drenthe kunnen op dit moment een subsidie aanvragen voor wolfwerende afrastering. De subsidieregeling wordt verruimd voor houders van runderen, varkens, paarden, pony's, ezels en alpaca's.*
- b. *Nee, wij zien de huidige periode als een transitieperiode waarin iedereen weer moet leren om samen te leven met de wolf. Wij ondersteunen en stimuleren dierenhouders in heel Drenthe om wolfwerende afrastering te plaatsen.*
- c. *Zie antwoord vraag b.*

Vraag 4

- a. Is het college het met ons eens dat wanneer een hobbyhouder pertinent weigert zijn schapen te beschermen tegen wolvenaanvallen, deze houder ook geen recht meer zou moeten hebben op een vergoeding van de provincie bij een aanval? Graag toelichting.
- b. Zo nee, vindt het college dat eerlijk tegenover de hobbyhouders die wél hun best doen om hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

Antwoord 4

De wolf heeft zich na een lange afwezigheid weer gevestigd in Nederland. Wij zien de huidige periode als een transitieperiode waarin iedereen weer moet leren om samen te leven met de wolf. Wij gaan hierbij uit van een positieve benadering door maatregelen om schade te voorkomen te stimuleren en niet om het nog niet acteren op de nieuwe situatie te bestraffen.

Vraag 5

Is het college van plan aangifte te doen bij de NVWA in geval van hobbyhouders die categorisch weigeren hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

Antwoord 5

Nee, dat zijn wij niet van plan. In de beantwoording van Kamervragen heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangegeven dat er sprake is van een transitieperiode en er derhalve geen sprake is van een overtreding. Zie verder de onderstaande beantwoording van de minister:

“Artikel 1.6, derde lid van het Besluit houders van dieren bepaalt dat een dier, indien het niet in een gebouw wordt gehouden, zo nodig bescherming wordt geboden tegen roofdieren. Dit houdt in dat veehouders in gebieden waar wolven voorkomen, verantwoordelijk zijn voor het beschermen van hun vee dat in de wei loopt tegen aanvallen van wolven. Ik ben me ervan bewust dat het beschermen van dieren in de praktijk niet altijd eenvoudig is. Zowel de kosten als de praktische uitvoering kunnen voor veehouders een uitdaging vormen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voert risico gebaseerde inspecties uit op het welzijn van dieren die buiten lopen. Op dit moment wordt door de NVWA nader geanalyseerd hoe de verplichting rond de bescherming tegen wolven concreet moet worden ingevuld. Hiervoor is ook relevant dat deze norm niet alleen betrekking heeft op de wolf, maar tevens op andere roofdieren, en ziet op een breed scala van dieren, wanneer deze niet in een gebouw worden gehouden (zoogdieren, reptielen, amfibieën, vogels en vissen). Bij de beoordeling of sprake is van een overtreding zijn onder andere het risico op een wolvenaanval en de door de houders genomen beschermingsmaatregelen relevant.

Gelet op de omstandigheid dat de wolf zich pas relatief recent opnieuw heeft gevestigd in Nederland en de transitieperiode die de vestiging van de wolf met zich brengt, acht de NVWA veehouders die thans nog geen wolfwerende beschermingsmaatregelen genomen hebben op dit moment niet in overtreding van artikel 1.6, derde lid, van het Besluit houders van dieren”.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

**Partij voor
de Dieren**
Drenthe

Aan de voorzitter van de Provinciale Staten van de provincie Drenthe

**Mevrouw J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen**

18 januari 2023

Betreft: Schriftelijke vragen ex art 41 Reglement van Orde met betrekking tot beleid mbt schapenhouders die weigeren hun schapen te beschermen

Geachte voorzitter,

Regelmatig lezen wij in de media over schapenhouders waarvan de schapen meerdere keren zijn aangevallen door een wolf. Zoals bijvoorbeeld het item van afgelopen maandag bij Hart van Nederland over een hobbyhouder vlak over de provinciegrens: *Roelof legt zijn zestien dode schapen aan de weg: 'Mensen moeten zien wat wolf aanricht'*.¹

Bij deze hobbyboer zijn zestien schapen gedood. De houder maakt kenbaar dat zijn schapen zijn gedood door een wolf. Het is de vierde keer dat de kudde is aangevallen, naar zijn overtuiging door één of meerdere wolven. De gedode schapen heeft hij neergelegd langs de kant van de weg, uit protest.

Als een schapenhouder meerdere aanvallen van een wolf heeft meegemaakt, zou je verwachten dat deze persoon zijn best gaat doen om zijn schapen te beschermen. Als hobbyhouders weigeren de juiste hekken te plaatsen heeft het er alle schijn van dat de schapen op deze manier ingezet door een rancuneuze boer die zijn dieren opzettelijk laat doden door wolven om de wolf in een kwaad daglicht te zetten en zijn punt in de media ermee te willen maken.

De fractie van de Partij voor de Dieren zou graag willen weten hoe de provincie omgaat met schapenhouders die meermaals weigeren hun dieren te beschermen.

¹ <https://www.hartvannederland.nl/nieuws/dieren/roelof-zestien-dode-schapen-weg-wolf>

1. Hoe vaak is in de periode 2019-2022 voorgekomen dat er meerdere meldingen zijn gedaan van een wolvenaaval door dezelfde schapenhouder?

2. We kunnen ons voorstellen dat de provincie tot actie overgaat, als er meermaals schapen zijn aangevallen bij dezelfde schapenhouder. Bijvoorbeeld door de wolvenconsulent dan bij deze schapenhouder langs te sturen om voorlichting te geven over wolfwerende hekken.

a. Wat is het beleid van de provincie bij meerdere aanvallen bij dezelfde schapenhouder? Graag toelichting.

b. Als de provincie in deze gevallen geen actie onderneemt, waarom niet? Graag toelichting.

3. a. Kan het college bevestigen dat een boer, dus ook een hobbyboer, zorgplicht heeft jegens diens dieren en dat deze op kosten van de provincie een omheining ter bescherming van deze dieren kan laten plaatsen?

b. Is het college het met ons eens dat een boer, dus ook een hobbyboer, nalatigheid kan worden verweten wanneer deze geen beschermende maatregelen treft, waardoor diens dieren een heel gemakkelijke prooi worden voor een wolf die het gebied aan het verkennen is?

c. Zo nee, wat vindt het college van hobbyhouders die weigeren hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

4. a. Is het college het met ons eens dat wanneer een hobbyhouder pertinent weigert zijn schapen te beschermen tegen wolvenaavallen, deze houder ook geen recht meer zou moeten hebben op een vergoeding van de provincie bij een aanval? Graag toelichting.

b. Zo nee, vindt het college dat eerlijk tegenover de hobbyhouders die wél hun best doen om hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

5. Is het college van plan aangifte te doen bij de NVWA in geval van hobbyhouders die categorisch weigeren hun dieren te beschermen? Graag toelichting.

Alvast hartelijk dank voor uw antwoorden.

Renate Zuiker